Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas

2020-08-19, bylos Nr. eI3-3457-1063/2020

Teismas: Vilniaus apygardos administracinis teismas
Dokumentas: Sprendimas
Data: 2020-08-19
Bylos Nr.: eI3-3457-1063/2020
Teisminio proceso Nr.: 3-61-3-01541-2020-8
Bylos rūšis: administracinė byla
Instancija: I-a instancija
Rezultatas: Skundas (prašymas) atmestas

Administracinė byla: eI3-3457-1063/2020
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01541-2020-8
Procesinio sprendimo kategorijos: 29.1.2; 55.1.3 (S)

f
VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS
SPRENDIMAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2020 m. rugpjūčio 19 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Tomo Blinstrubio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas), Mefodijos Povilaitienės ir Gedimino Užubalio,

viešame teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos S. G. skundą atsakovei Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos dėl sprendimo panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus.

Aprašomoji dalis

Teismas nustatė:

1. Pareiškėja kreipėsi į teismą prašydama panaikinti Nacionalinės mokėjimų agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ir Agentūra) 2020 m. balandžio 15 d. sprendimą Nr. BR6-3810080 „Dėl skirtos išmokos sumos ir taikomų sankcijų“ (toliau – ir Sprendimas) bei įpareigoti Agentūrą panaikinti Sprendimu pritaikytas 9962,60 Eur sankcijas.

2. Nurodo, kad Agentūra Sprendimą priėmė įvertinusi pareiškėjos 2019 m. balandžio 24 d. pateiktoje paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje, kurios reg. Nr. 19-1011825002-1 (toliau – ir 2019 m. Paraiška), deklaruotus duomenis. Agentūra pareiškėjai skyrė 3135,18 Eur dydžio galutinę paramos sumą. Sumažinta paramos suma skirta dėl pritaikytų sankcijų (5656,56 Eur, 1233,35 Eur,) bei ilgalaikių sankcijų (3072,69 Eur).

3. Pareiškėja prieštarauja, kad Sprendimas neatitinka Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 8 straipsnio nuostatų. Nurodo, kad Agentūra, įvertinusi pareiškėjos 2019 m. Paraiškoje deklaruotus duomenis, priėmė du sprendimų išrašus: 2020 m. sausio 15 d. sprendimo išrašą Nr.BR6-3746486, pagal kurį skiriama 6451,14 Eur dydžio galutinė paramos suma ir 2020 m. kovo 31 d. sprendimo išrašą Nr. BR6-3802304, pagal

kurį skiriama 4577,29 Eur dydžio galutinė paramos suma. Nors sprendimuose nurodoma, kad paskirta galutinė paramos suma, tačiau, remiantis tais pačiais teisės aktais ir įstatymais, pagal vieną paraišką per metus buvo priimti du skirtingi sprendimai su skirtingomis galutinėmis paramos sumomis. Pareiškėjai paprašius išsamaus sprendimo buvo pateiktas trečias išsamus 2020 m. balandžio 15 d. sprendimas Nr. BR6-3810080, pagal kurį apskaičiuota nauja 3135,18 Eur galutinės paramos suma. Pareiškėjos teigimu, Sprendimas neatitinka VAĮ 8 str. reikalavimų ir teismų formuojamos praktikos.

4. Pažymėjo, kad pareiškėja 2019 m. Paraiškoje deklaravo 18,12 ha žemės ūkio naudmenų plotą, tačiau atsiųstuose sprendimuose buvo vertinamas 17,90 ha žemės ūkio naudmenų plotas. Pareiškėjos nuomone, Agentūra nevertino likusiu 22 a ploto. Pareiškėja Sprendimą įvertino kaip nepagrįstą, neatitinkantį teisėtumo principo, neaiškų ir nesuprantamą.

5. Atsakovė Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos atsiliepimo argumentais prašė pareiškėjos skundą atmesti.

6. Nurodo, kad pareiškėja pateikdama 2019 m. Paraišką patvirtino, kad yra susipažinusi su Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. balandžio 11 d. įsakymo Nr. 3D-226 redakcija) (toliau – ir TI 2019 m. taisyklės) bei patvirtino, kad Agentūrai pateikti duomenys yra teisingi. Pažymėjo, kad 2019 m. TI taisyklių 75.11 papunktyje nurodyta, kad Agentūra, baigusi administruoti paraišką, informaciją apie pareiškėjui apskaičiuotas išmokas bei pritaikytas sankcijas skelbia Agentūros informaciniame Portale ir, jei pareiškėjas pateikė pageidavimą būti kitu būdu informuotas – vienu iš būdų, numatytų 2019 m. TI taisyklių 75.11 papunktyje. Informaciniame pranešime pareiškėjams administravimo metu nustatyti neatitikimai nedetalizuojami, pateikiama tik rezultatų visuma. Administracinio išrašo pateikimą reglamentuoja VAĮ 8 straipsnio 4 dalis. Šiuo atveju Agentūra teisėtai priėmė sprendimų išrašus informacinių sistemų pagalba. Išsamus Sprendimas, kuriame detaliai buvo paaiškinta sankcijų taikymo tvarka bei už kokius pažeidimus pareiškėjai yra taikomos sankcijos, pareiškėjai buvo išsiųstas su 2020 m. balandžio 20 d. raštu Nr. BR6-3959.

7. Dėl 2019 m. Paraiškos peradministravimo nurodo, kad tokia teisė Agentūrai numatyta 2019 m. TI taisyklių 89 punkte bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ekologinis ūkininkavimas“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 3D-286 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ekologinis ūkininkavimas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. 3D-345 redakcija) (toliau – ir EKO taisyklės) 61 punkte. Atkreipė dėmesį, kad pareiškėjai 2020 m. balandžio 20 d. rašte buvo paaiškinta, kad aktualus ir galutinis Agentūros sprendimas dėl pareiškėjos 2019 m. Paraiškos yra priimtas 2020 m. balandžio 15 d.

8. Pažymėjo, kad Agentūra, priimdama Sprendimą, vadovavosi tiek VšĮ „Ekoagros“ pateikta informacija, tiek Agentūros 2019 m. lapkričio 19 d. atliktos patikros vietoje metus užfiksuotais pažeidimais, kurie buvo nustatyti patikros vietoje dieną. Atkreipė dėmesį, kad patikros rezultatus pareiškėja galėjo skųsti Agentūros direktoriui raštu per 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos.

Patikros metu buvo nustatyta, kad pareiškėja 2019 m. Paraiškoje deklaravo kitus pasėlius (šiuo atveju šaltalankius), o patikros atlikimo dieną buvo rastos ganyklos – pievos, taip pat pareiškėjos 2019 m. Paraiškoje deklaruotuose laukuose buvo nustatyti ploto trūkumai. Pažymėjo, kad pareiškėjos valdoje nustatyti neatitikimai yra itin dideli už kuriuos yra taikomas sankcijos, nurodytos Sprendime. Pareiškėjos laukų faktinę būklę patvirtina

pažeidimo dieną darytos fotonuotraukos. Pažymėjo, kad Agentūros Sprendimas atitinka sprendimui keliamus reikalavimus, todėl yra teisėtas, pagrįstas ir naikinti jo nėra pagrindo.

Motyvuojamoji dalis

Teismas konstatuoja:

9. Byloje ginčas kilo dėl Agentūros 2020 m. balandžio 15 d. sprendimo Nr. BR6-3810080 „Dėl skirtos išmokos sumos ir taikomų sankcijų“ teisėtumo ir pagrįstumo bei įpareigojimo Agentūrą panaikinti pareiškėjai Sprendimu pritaikytą sankciją.

10. Bylos medžiaga nustatyta, kad pareiškėja 2019 m. balandžio 24 d. Agentūrai pateikė paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraišką (reg. Nr. 19-1011825002-1). Agentūra 2019 m. lapkričio 19 d. atliko pareiškėjos pateiktos 2019 m. Paraiškos duomenų patikrą. Apie atliktos patikros rezultatus pareiškėja buvo informuota Agentūros informaciniame portale, taip pat el. paštu. Paraiška buvo peradministruota kelis kartus. Apie priimtus rezultatus pareiškėja buvo informuota nedetalizuotais 2020 m. sausio 15 d. sprendimo Nr. BR6-3746486 ir vėliau 2020 m. kovo 31 d. sprendimo Nr. BR6-3802304 išrašais. Galutinai baigus administruoti 2019 m. Paraišką Agentūra priėmė išsamų 2020 m. balandžio 15 d. sprendimą Nr. BR6-3810080, kuriame buvo detaliai paaiškinta sankcijų taikymo tvarka bei nurodyta už kokius pažeidimus pareiškėjai taikomos sankcijos. Nesutikdama su Sprendimu pareiškėja su skundu kreipėsi į teismą. Dėl nustatytų faktinių aplinkybių ginčo byloje nėra.

11. Pabrėžtina, kad pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 23 ir 24 straipsnius teisė suformuluoti skundo (prašymo) pagrindą ir dalyką priklauso pareiškėjui. Todėl pareiškėjo suformuluotas skundo pagrindas ir dalykas apsprendžia pareiškėjo ginčijamo teisinio santykio ribas, o kartu ir ribas, kuriose teismas turi nagrinėti bylą. Kaip matyti iš skundo argumentų, skundą pareiškėja grindė tuo, kad Sprendimas turėtų būti naikintinas, nes jis neatitinka VAĮ 8 straipsnio reikalavimų, kadangi, nors ir remiantis tomis pačiomis aplinkybėmis ir teisiniu reglamentavimu, tačiau buvo priimti trys skirtingi sprendimai su skirtingomis galutinės paramos sumomis. Toks skirtingas galutinės paramos sumos nurodymas pareiškėjai kelia abejonę Sprendimo teisėtumu. Pareiškėja 2019 m. Paraiškoje deklaravo 18,12 ha žemės ūkio naudmenų plotą, tačiau jau Agentūros atsiųstuose sprendimuose buvo nurodyta, jog buvo vertinamas 17,90 ha žemės ūkio naudmenų plotas. Pareiškėjai nėra suprantama, kodėl sprendimų priėmimo metu vertinamos žemės plotas skyrėsi. Pareiškėja taip pat prieštarauja, kad paskirtos sankcijos neatitinka teisingumo, proporcingumo principų. Kitų skundžiamo sprendimo neteisėtumo argumentų pareiškėja skunde nenurodė, todėl teismas vertins ir pasisakys tik pareiškėjos pareikšto skundo ribose.

12. TI 2019 m. taisyklių 89 punkte nustatyta, kad Agentūra turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą atlikusi administracinį patikrinimą ir (arba) patikrą vietoje tada, kai pareiškėjas nesilaikė paramos suteikimo ar paraiškoje numatytų reikalavimų, ar pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas. Iš esmės ta pati nuostata yra įtvirtinta ir EKO taisyklių 61 punkte. Taigi, paminėtas teisinis reglamentavimas suteikia Agentūrai teisę ankstesniais ir einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo. Kaip ir nagrinėjamu atveju, Agentūra, remiantis aptartu teisiniu reglamentavimu, 2019 m. Paraišką peradministravo kelis kartus. 2019 m. Paraiška buvo baigta administruoti priimant galutinį ir išsamų 2020 m. balandžio 15 d. sprendimą Nr. BR6-3810080. Apie visų sprendimų priėmimą pareiškėja buvo informuota įstatymų nustatyta tvarka (sprendimų išrašai ir Sprendimas buvo paskelbti Agentūros

informaciniame portale, taip pat išsiųsti pareiškėjos el. paštu). Dėl sprendimų negavimo byloje ginčo nėra. Pažymėtina, kad pareiškėja pasisakydama šiuo aspektu tik abstrakčiai nurodo, kad dėl to, jog remiantis tomis pačiomis aplinkybėmis ir teisiniu reglamentavimu buvo priimti trys skirtingi sprendimai, todėl ji nežino, kaip tokioje situacijoje ji turėtų gintis, tačiau skųsdama galutinio ir išsamaus Sprendimo teisėtumą, šio sprendimo neteisėtumo aplinkybių plačiau nedetalizuoja. Pareiškėja tik gana glaustai nurodo, kad dėl to, jog buvo priimti skirtingi sprendimai, skundžiamas sprendimas neatitinka VAĮ 8 straipsnio reikalavimų. Kaip jau minėta, teisės aktai numato galimybę Agentūrai jau pateiktas paraiškas peradministruoti pakartotinai, todėl darytina išvada, kad Agentūra, pareiškėjos 2019 m. Paraišką peradministruodama kelis kartus teisės aktų nuostatų nepažeidė. Tokią teisę Agentūrai suteikia IT ir EKO taisyklių nuostatos, todėl 2019 m. Paraiškos peradministravimas, kaip veiksmas, laikytinas teisėtu.

13. VAĮ 8 straipsnio 1 dalyje detalizuota, kad individualus administracinis sprendimas turi būti pagrįstas nustatytais faktais ir teisės aktų normomis. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAĮ 8 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. birželio 12 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-756-700/2008; 2009 m. balandžio 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-422/2009; 2017 m. balandžio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-426-556/2017).

14. Nagrinėjamu atveju Agentūra pakartotinai įvertinusi pareiškėjos 2019 m. Paraišką priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriame aiškiai nurodė, kad prieš tai priimti 2020 m. sausio 15 d. ir 2020 m. kovo 31 d. sprendimai yra negaliojantys, o teisines pasekmes sukelia būtent 2020 m. balandžio 15 d. sprendimas. Sprendime nurodytos faktinės aplinkybės, pareiškėjos padaryti pažeidimai ir teisinis reglamentavimas, kuriuo remdamasi Agentūra priėmė išvadą dėl sankcijų taikymo. Atsižvelgiant į tai, teismas neturi pagrindo spręsti, kad Agentūros Sprendimas turi esminių trūkumų, dėl ko galėtų būti pripažintas neatitinkančiu VAĮ 8 straipsnyje nurodytų reikalavimų, kaip skunde nurodo pareiškėja.

15. Kaip nurodyta Sprendime, patikros vietoje atlikimo metu Paraiškoje deklaruotuose laukuose buvo nustatyti ploto trūkumai. Patikros vietoje nustatyti duomenys buvo užfiksuoti Patikros ataskaitoje, apie kurios priėmimą pareiškėja buvo informuota. Patikros ataskaitos rezultatų pareiškėja neskundė, taip pat nenurodė, kad apie Patikros ataskaitos rezultatus ji nebuvo informuota. Pareiškėjos vien tik bendrai nurodytas skundo teiginys, kad jai nėra suprantama, kodėl pamažėjo Paraiškoje nurodytas žemės sklypo plotas, Agentūros veiksmų neteisėtumo neįrodo. Teismas neturi pagrindo abejoti Agentūros nustatytais duomenimis, tuo labiau, kad ir pareiškėja Agentūros patikros metu nustatytų duomenų jokiais priešingais įrodymais nepaneigė.

16. Pareiškėja taip pat tik deklaratyviai teigia, kad paskirtos sankcijos neatitinka teisingumo, proporcingumo principų, tačiau daugiau jokių argumentų, kuriais grįstų paskirtos sankcijos neteisėtumą, nenurodė. Pažymėtina, kad, kaip jau minėta, pareiškėja iš esmės Sprendimo neteisėtumo, jai skirtos sankcijos teisingumo jokiais teisiniais argumentais neginčija. Pareiškėja neginčija nei faktinių aplinkybių, nei Agentūros taikyto teisinio reglamentavimo, todėl preziumuojama, jog su nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, pažeidimais ir Sprendime pateiktu jų teisiniu įvertinimu pareiškėja sutinka. Taigi, vien tik skunde nurodytas bendro pobūdžio teiginys, kad paskirtos sankcijos neatitinka teisingumo, proporcingumo principų, įrodinėjant Sprendimu paskirtos sankcijos neteisėtumą, nėra pakankamas, dėl ko Sprendimas turėtų būti pripažintas neteisėtu. Darytina išvada, kad pareiškėja jai paskirtos sankcijos neproporcingumo, neteisėtumo neįrodė.

17. Apibendrinus darytina išvada, kad pareiškėja Sprendimo ydingumo skunde nurodytais argumentais neįrodė, todėl pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Rezoliucinė dalis

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 85 – 87 straipsniais, 88 straipsnio 1 punktu, 132 straipsnio 1 dalimi,

nusprendžia:

Pareiškėjos S. G. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo sprendimo paskelbimo gali būti skundžiamas apeliaciniu skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Teisėjai Tomas Blinstrubis
Mefodija Povilaitienė
Gediminas Užubalis